JOHANNES KLOKJE

Parochie van de Heilige Johannes de Doper Mechelen

Jaargang 15 - Nummer 1 - Januari 2018

Info: www.parochiesems.nl

CARNAVAL

Het woord Carnaval komt waarschijnlijk van het Latijnse carne vale, hetgeen zoveel als afscheid van het vlees betekent. In de Vastentijd, die met Aswoensdag begint, werd immers geen vlees gegeten, omdat we in deze periode gedenken, dat Christus zijn leven ('zijn vlees') voor ons gaf. Vandaar dat er vóór Aswoensdag nog eens goed gegeten en gedronken werd. Ook de benaming vette dinsdag (mardi gras) herinnert eraan, hoe al het vet in huis nog vóór de vasten werd opgemaakt.
Het Carnaval vindt daarmee zijn oorsprong op de vooravond van Aswoensdag, vandaar ook de naam Vastenavond, maar werd al snel uitgebreid tot de zondag ervoor: de drie dolle dagen.

De verdere opmars is ons bekend: vandaag de dag maken de kerstbomen al op Tweede Kerstdag plaats voor de carnavalsversiering en wie dat nog niet genoeg vindt kan tegenwoordig zijn hart ophalen vanaf de elfde november tot en met de Belgische Carnavalsstoeten op Tweede Paasdag, zolang de portemonnee dat toelaat.

Strikter omschreven zijn de kerkelijke data. De datum van Aswoensdag en dus ook van Carnaval, is gekoppeld aan Pasen. Het Concilie van Nicea legde al in het jaar 325 na Chr. vast, dat Pasen wordt gevierd op de eerste zondag na de eerste volle maan in de lente. Vandaar dat de datum van het Paasfeest, in tegenstelling tot het Kerstfeest, ieder jaar weer anders is.

Tussen Aswoensdag en Pasen ligt de veertigdaagse vastentijd. Slimme vogels zullen echter opmerken, dat er vanaf Aswoensdag (14 februari) tot Pasen (1 april) geen 40 maar 46 dagen liggen! Dit komt omdat er vanouds op de zondag, de feestdag van Christus' Verrijzenis, nooit gevast wordt. Vandaar dat de zes zondagen in de Vastentijd niet meetellen. Wie vanaf Pasen terugrekent moet per week dus geen zeven maar slechts zes vastendagen tellen: 40 = 6 x 6 (zes weken van elk zes dagen) = 36 plus de 4 dagen die overblijven: zaterdag – vrijdag – donderdag – woensdag. Vandaar dat de Vastentijd altijd op de (As)woensdag begint.

Maar zover is het gelukkig nog niet! Daarom wensen wij iedereen eerst een fijne Carnaval en veel plezier èn: graag tot Aswoensdag 18.00 uur!

uw pastoor Rick van den Berg

Tijd voor Carnaval

Velen in onze parochianen leven er het hele jaar naar toe: de carnavalstijd. Een moment van feestvreugde, humor en tradities. Maar ook een moment waarbij de wereld heel even stil staat en het erom gaat, hoe we samen met elkaar de carnavalsdagen doorbrengen.

De afgelopen weken was het een grote drukte van carnavalsartiesten die Mechelen doorkruisten en de komende dagen staan in het teken van de nog grotere drukte van mooie carnavalswagens en uitgedoste carnavallisten.

Het laat ons allemaal even zien dat, wie samen op een goede manier met elkaar om gaat, heel veel plezier kan hebben. En herinnert u zich mijn verhaal van vorig jaar nog? De buut is inmiddels opgevoerd en een tweede is alweer in de maak.
Laten we ook dit jaar samen de carnavalsvreugde vieren, te beginnen met de carnavalsmis zondag 4 februari en te eindigen met het halen van het askruisje op woensdag 14 februari.

Op g'n Sjtraot wenst u een mooi carnavalsfeest toe! Mechele Alaaf!

KERKREGISTERS

UITVAARTEN

09-12-2017
Netty Kicken-Hambeukers, 85 jaar

16-12-2017
Hub Delnoij, 84 jaar

09-01-2018
Josefine Hochs-Nacken, 95 jaar

12-01-2018
Elly Pluijmaekers-Rouschop, 73 jaar

Gevonden voorwerpen

Met regelmaat komen de kosters in de kerk achtergebleven voorwerpen tegen.
Bent u iets kwijt of weet u niet meer waar u het hebt achtergelaten?
Gevonden voorwerpen:
Sjaal, stropdas, pet, handschoenen, Sleutels (gevonden op het kerkhof), paraplu's, zonnebril en oorbellen.

Denkt u dat er iets van u tussen ligt? U bent een half uur vóór en een half uur ná elke H. Mis welkom in de sacristie (zij-ingang van de kerk). Medio april zullen de spullen worden opgeruimd.

Vastenactie voor Zambia

De Vastenaktie loopt van 14 februari t/m 3 april.
Doneer uw gave in de collectebussen in de kerk of geef aan de collectant.

NIEUWS VAN DE PAROCHIERAAD

AKTIE KERKBALANS 2018 GEEF VOOR JE KERK DEEL I

JOUW KERK, MIJN KERK, ONZE KERK
De kerk is een plek om tot jezelf te komen of anderen te ontmoeten, een markant gebouw, een plek om te vieren en te geloven – voor iedereen heeft de kerk een eigen betekenis. De kerk wil een plek zijn waar iedereen terecht kan, of je katholiek bent of niet en waar iedereen zijn eigen beleving mag hebben.
De realiteit is, dat aan het onderhoud van het kerkgebouw en de vieringen kosten zijn verbonden. Daarom brengen wij de Aktie Kerkbalans onder de aandacht en geven u enig idee over de inkomsten en uitgaven van de kerk.

WAT IS KERKBALANS
Kerkbalans is een gezamenlijke actie van de Rooms-Katholieke Kerk, de Protestantse Kerk en de Oud-Katholieke Kerk van Nederland. Drie kerkgenootschappen die al sinds 1973 een beroep doen op de plaatselijke geloofsgemeenschappen voor een financiële bijdrage.

WAAR OF NIET WAAR
- De pastoor wordt betaald door het Bisdom.
Antwoord: **Niet waar**.
Onze pastoor heeft een fulltime baan. Hij werkt in drie parochies. Deze parochies moeten samen het salaris van de pastoor betalen. Zijn werk is n.l. geen vrijwilligerswerk; het wordt niet gesubsidieerd. Pastoor krijgt geen uitkering.

- De leden van het Zangkoor krijgen elke mis die men opluistert betaald.
Antwoord: **Niet waar**.
De dirigent en de organist, beroepsmusici, krijgen een vergoeding van het kerkbestuur voor repetities en uitvoeringen. De leden van het koor zijn vrijwilligers; zij repeteren en zingen steeds Pro Deo, ter ere Gods.

- De kosters hebben niet veel te doen; de klokken luiden vanzelf.
Antwoord: **Gedeeltelijk waar**.
Het luiden van de kerkklokken is geprogrammeerd in een computer; op 'normale' tijden gebeurt dat vanzelf. Bij andere diensten, zoals uitvaarten, moet de computer handmatig worden ingesteld. Overigens: de kosters zijn gemiddeld zo'n 8 uur per week voor de kerk in touw. Dit alles Pro Deo.

Inkomsten en uitgaven rondom een Heilige Mis.

Inkomsten bestaan uit:	**Uitgaven zijn o.a.:**
Kerkbijdragen (algemene middelen)	Salaris pastoor (op EMS niveau)
Misstipendia (misintenties)	Vergoeding dirigent en organist (bij gezongen mis)
Huwelijksmissen en Uitvaarten	Verwarming (niet in de zomermaanden)
Collectes	Water en elektriciteit
Offerganggelden	Kaarsen en wierook
Opbrengst devotielichtjes	Hosties en miswijn
	Bloemversiering
	Kerkwas (altaardwalen enz.)
	Misboeken en tekstblaadjes

We kunnen niet zonder uw financiële steun! Geef dus voor uw kerk.
U kunt uw Kerkbijdrage overmaken op NL89 RABO 0132 2041 18

JOUW KERK IN BEELD
Kent u het plaatje: de kerktoren aan de horizon die al van ver laat zien waar het hart van het dorp is. Een vertrouwd beeld dat zeker zo moet blijven.
Niet alleen het gebouw, ook wat er in de kerk gebeurt. We dagen u uit om de kerk en wat deze voor u betekent in een foto vast te leggen. Fotografeert u graag? Doe dan mee! Mail de foto naar de redactie: marliekoonen@hetnet.nl ; hij zal dan op onze site www.parochiesems.nl worden geplaatst.

KERKSCHATTEN

De Monstrans

Het woord monstrans komt van het Latijnse woord “monstrare” en betekent “laten zien”. Dat is precies waar een monstrans voor bedoeld is: iets te tonen aan de gelovigen. In dit geval de geconsacreerde hostie, het Allerheiligste.

De monstrans wordt meegedragen in de processie of uitgesteld bij het lof of bij uren van stille aanbidding. Al deze plechtigheden worden besloten met het geven van de zegen met het Allerheiligste. Om de monstrans eerbiedig te kunnen vasthouden, draagt de priester daarbij een schoudervelum, een fraai versierde omslagdoek waarmee ook de handen worden bedekt.

Om de hostie te kunnen tonen wordt hij in een maanvormig knijpertje (de lunula) geklemd.

Dit knijpertje houdt de hostie vast en wordt in een cilinder in het midden van de monstrans geschoven. De cilinder is afgedekt met twee glaasjes.
Op de lunula en rond het kijkvenster (het ostensorium) zijn een aantal kleurige halfedelstenen aangebracht.

Al vanaf de eerste eeuwen van het christendom werden relikwieën (overblijfselen) van heiligen vereerd en soms in kostbare schrijnen bewaard. Vanaf de middeleeuwen werden die relikwieën ook wel in speciale houders op het altaar tentoongesteld. Die reliekhouders stonden model voor de sacramentsmonstrans. Vooral door de invloed van Thomas van Aquino, een belangrijke filosoof en theoloog, die leefde van 1225 – 1275, nam de devotie tot de eucharistie een hoge vlucht en werd de aanbidding van Lichaam van Christus in de vorm van de geconsacreerde hostie, het Allerheiligste, gestimuleerd. Een van de oudst bekende monstransen werd in opdracht van de abdis van Herkenrode (bij Hasselt B.) in 1286 in Parijs vervaardigd. Deze monstrans is nu te zien in het Stadsmuseum in Hasselt.

Er zijn grofweg twee modellen monstransen: de stralenmonstrans en de torenmonstrans.
De Mechelse monstrans is een torenmonstrans uit de tweede helft van de negentiende eeuw.
Hij is 61 cm hoog en gemaakt van verguld zilver, zoals ook het keurmerk “13” op de voet aangeeft: een oud Duits keurmerk voor het zilvergehalte.

De andere keuren zijn: ‘TERMONIA’(de naam van de maker) en een letter V in een gekroond schild, dat aangeeft dat het hier om import uit Aken gaat.
De voet van deze monstrans heeft vier lobben, waarin de symbolen van de vier evangelisten zijn gegraveerd: de leeuw van Sint Marcus, de engel van Sint Matheus, de os van Sint Lucas en de adelaar van Sint Johannes. Eromheen versieringen van druiven en ranken.

Tussen de lobben staan uitstekende punten die overgaan in de stam. Hierop staan de heiligen: Johannes de Doper, Jacobus, Margaretha en een bisschop gegraveerd. Halverwege de stam is een bolvormige knop, de nodus, die het dragen van de monstrans moet vergemakkelijken.

De monstrans is een heel bouwwerk van kleine torentjes (pinakels) en luchtbogen, versierd met druiven en ranken. Daartussen staan vijf beeldjes: twee engelen, twee heiligen met banderol en in een soort lantaarn een 8 ½ cm hoog, wit metalen beeldje van O.L.Vrouw met het kind Jezus.
De monstrans wordt bekroond met een bol met daarop een bloemvormig uiteinde.

Tegenwoordig wordt er een veel lichtere monstrans gebruikt tijdens de processie en is deze zware neogotische monstrans verhuisd naar het kerkelijk museum onder de pastorie in Slenaken.

Lei Koonen

DE KERKVRIJWILLIGER

Hub Volders

In de carnavalseditie van het Johannesklokje plaatsen we deze keer een vrijwilliger in de schijnwerper die carnaval een warm hart toedraagt: geboren en getogen Mechelenaar Hub Volders. Een met carnavalskleuren opgetuigde welkomstkrans aan de voordeur van zijn fraai ogende vakwerkhuis aan de Hilleshagerweg verraadt acuut de carnavalspassie van de heer des huizes.

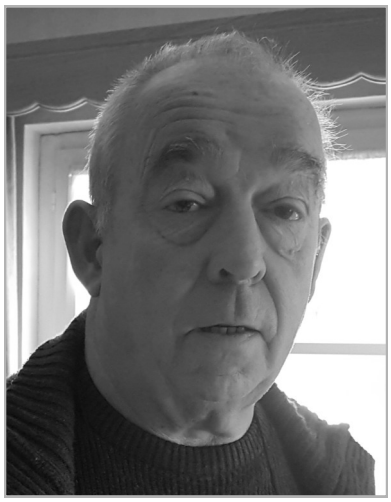

Hub heeft daarbij een speciale band met het kindercarnavalgebeuren. Al 37 jaar steekt de allround bouwvakker bij allerlei hand - en spandiensten van de 55-jarige Jeugdcarnavalsvereniging (JCV) 'De Breuzeleerkes' de handen uit de mouwen. Jaarlijks terugkerend hoogtepunt is de creatie van de prinsewagen. Hub valt dan amper weg te denken met zijn veelzijdige en vakbekwame inbreng. Hij geniet vooral van de uurtjes die ze al doende in de schuur van de familie Wouters doorbrengen. "Het is altijd erg sfeervol en er wordt dan wel eens de draak gestoken met iemand. Die 'iemand' blijkt meestal JCV-voorzitter Hub Vrusch.
De voorzitter schijnt altijd zijn opwachting te maken als er een rondje stemmingverhogende jenever geschonken wordt. 'Kelner' Hub Volders heeft er dan een handje aan, het glaasje van de voorzitter stiekem met water te vullen en zijn reactie vervolgens op de gevoelige videoband vast te leggen. Het vertonen van die band prikkelt de lachspieren van de werkende crew en zorgt voor een flinke scheut extra arbeidsvitaminen!

Onlangs werd Hub Volders voor zijn vele verdiensten van JCV De Breuzeleerkes nog tot lid van verdienste benoemd. Een eretitel met bijbedoelingen. "We hebben Hub Volders willen kietelen met die titel en hem levenslang aan onze vereniging willen binden. Mocht hij opstappen, hebben we echt een groot probleem. Vandaar", geeft voorzitter Hub Vrusch zijn motivatie daarvoor prijs.

Voor dat opstappen hoeft niemand zich voorlopig bang te maken. Daarvoor is Hub Volders te zeer begaan met de club en het in stand houden van de lokale tradities. Zo vindt hij het bijzonder dat de carnaval, die toch zijn oorsprong aan het katholieke geloof ontleent, wordt ingezet met een dialectmis in de parochiekerk op de zondag voorafgaande aan carnaval. Dit jaar dus zondag 4 februari om 9.15 uur. De lokale prinselijke hoogheden van klein en groot zijn dan met hun prinselijk gevolg in vol ornaat aanwezig. Via volkszang zullen dialectliederen ten gehore worden gebracht en tekenen '*De Mechelse jonge*' voor de lezingen en voorbeden.

Het kerk gerelateerde vrijwilligerswerk ontplooit Hub Volders bij de Sint Jozefkapel in zijn buurtschap Hilleshagen. Het bestuur van de kapel kwam bij hem terecht voor het verrichten van de meest uiteenlopende bouwwerkzaamheden. Een taak die hem op het lijf geschreven is en het bestuur veel kostenverslindend arbeidsloon bespaart, als er weer aan de kapel onderhoudswerk gepleegd moet worden. "Dat werk doe ik al ruim 40 jaren met veel plezier. Ik hoop dat nog lang te kunnen blijven doen."

Hub merkt wel dat de saamhorigheidsgedachte tanende is, ook op zijn geliefde Hilleshagen. Met enige weemoed denkt hij terug aan de tijden van weleer, waarin het zogenaamde "vrouwennaaikransje", waaraan ook zijn vrouw Trautje deelnam, zorgde voor de vervaardiging van de complete kerstgroep die in de Sint Jozefkapel decennia lang pronkte. Nu bevolken in beton gegoten en door Hub zelf beschilderde kerstfiguren de kerststal. Bijkomend voordeel: die attributen zijn door hun zwaarte niet zo makkelijk door dievenhanden weg te voeren! Het moedwillig vernielen en ontvreemden van kostbare zaken, blijven een doorn in het oog van traditiebewaker Hub Volders.

Gevraagd naar de drijfveren van Hub's vrijwilligerswerk, komt steevast de liefde voor het handhaven van cultureel erfgoed naar voren. Met enige teleurstelling kijkt hij daarom terug op zijn ongewild en onvoorzien vertrek bij zijn schuttersliefde Sint Sebastianus. Bijna een halve eeuw stond hij voor de vereniging klaar en schopte het zelfs tot de keizerstitel, waarbij eega Trautje hem als keizerin vergezelde. Een meningsverschil over te bekleden functies binnen het schuttersgilde, maakte een abrupt einde aan een bijna gouden verenigingsstaat.

De vrije tijd die Hub nu nog overhoudt, besteedt hij aan zijn twee kleinkinderen en de productie van zelf bereide "Hilleshagerbergwien". Met een glas daarvan in de hand hoopt hij nog menige toost op een welvarend Mechels carnavalsleven te kunnen uitbrengen. Alaaf!

Leo Jaspers